

Приемането на Етичен кодекс на прокурорите и следователите бе обсъдено на среща на Асоциацията на прокурорите с Венецианската комисия

Поредната работна среща между представители на Венецианската комисия и на Асоциацията на прокурорите в България се проведе на 26.01.2024 г. в София по покана на чуждестранните партньори. Делегацията на Комисията бе в състав Тарас Пашук, Джеймс Хамилтън, Йорген Сьоренсен и Герхард Райснер, правни съветници на Секретариата, а прокурорското сдружение бе представлявано от председателя Владимир Николов и членовете на УС Елин Алексов и Десислава Петрова.

Основната тема на срещата бе приемането на Етичен кодекс на прокурорите и следователите, различен от този за съдиите. „Текстът на този кодекс не беше обсъден предварително с професионалните общности“, заявиха от Асоциацията, която по начало възразява и на разделянето на единния магистратски кодекс за професионална етика. Представителите ѝ напомниха, че моделът на сепаративни кодекси е бил изоставен преди близо 15 години. Оттогава магистратските общности са обединени от общи етични правила и практиката е изградила общи стандарти за прилагането им. Моделът на единен кодекс не пречи да се отчитат спецификите на различните магистратски професии. Разделянето му на два кодекса с идентично съдържание няма никакъв смисъл, но позволява в кодекса за прокурорите и следователите са бъдат необосновани въведени правила, продължаващи политическата линия на ограничаване на прокурорската автономия и засилване на възможностите за натиск и влияние върху прокурорите. Такъв е въведеният „принцип за лоялност“, който не е предвиден за съдиите, не следва от никакъв международен стандарт и няма понятно съдържание. Асоциацията се опасява, че той може да бъде превратно тълкуван и използван за прочистване на системата от политически неудобни магистрати.

На срещата бяха коментирани и измененията в Конституцията. Представителите на Асоциацията изразиха неудовлетворение от обстоятелството, че конституционните промени не са били съобразени със становището и препоръките на Венецианската комисия. Те изтъкнаха, че конституционният законопроект всъщност не е подкрепен в цялостния си вид от никакво мнозинство, а различни групи заинтересовани страни са подкрепяли с различна убеденост различни елементи от него при запазени до самия край сериозни принципи възражения от всички незаинтересовани страни, вкл. академичните среди, неправителствения сектор и международни партньори. Николов изрази съжалението си, че професионалните организации са били изключени от последните етапи на обсъждане на проекта в парламентарната комисия. Той обърна внимание, че въпреки активното участие на Асоциацията в обсъжданията, до които е била допусната, многократно изразяваните от нея възражения и предложения, систематизирани в писменото ѝ становище пред Комисията за промени в Конституцията, не са получили абсолютно никакво внимание.

Представителите на Асоциацията изразиха опасенията си, че в хода на изменение на ЗСВ професионалното мнение на прокурорите и следователите отново няма да бъде отчетено. Според тях това представлява грубо незачитане на правилата в демократичната правова държава и подмяната им с директивен стил на управление, трайно увреждащ доверието между властите.

29 Януари 2024